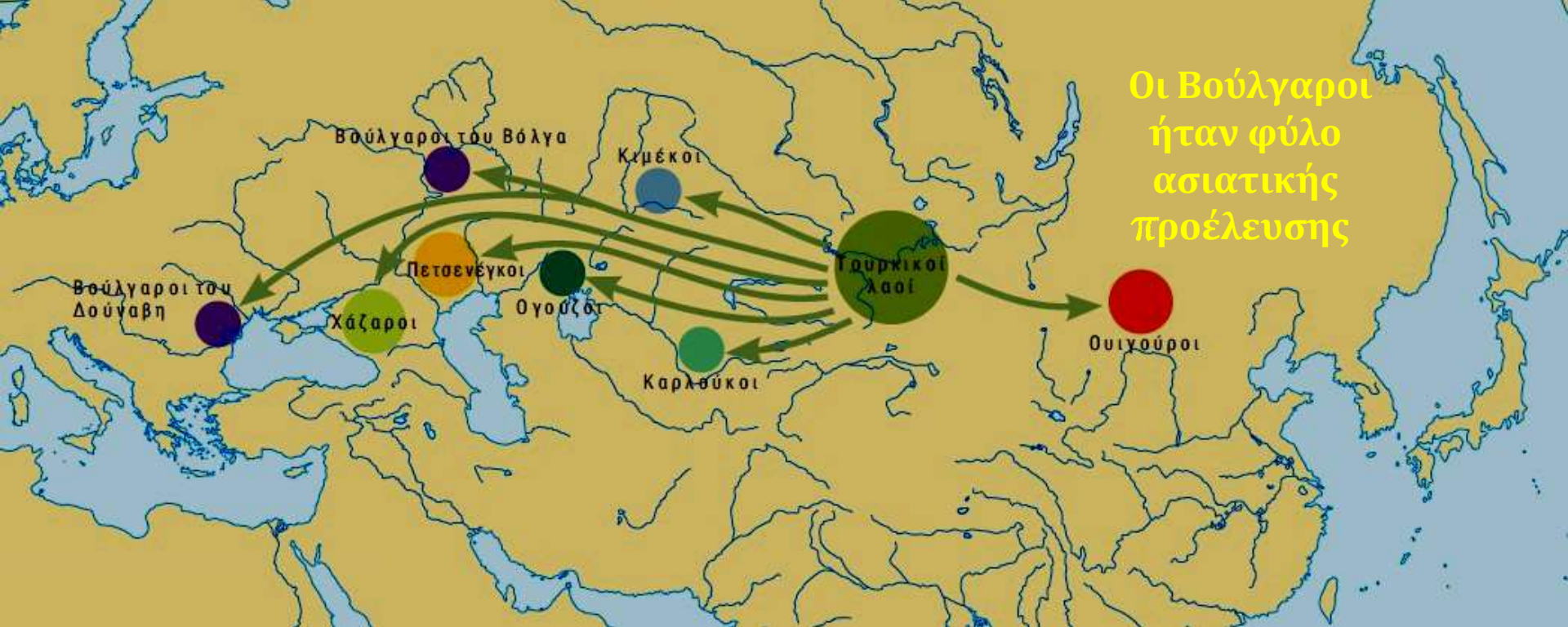

2. Οι Βούλγαροι και οι σχέσεις τους με το Βυζάντιο

Μπακάλης Κώστας: history-logotexnia.blogspot.com

◀ *Νίκη των Βυζαντινών επί των Βουλγάρων, οι οποίοι αποτελούν μια νέα απειλή για την αυτοκρατορία. Μικρογραφία από το Χρονικό του Ιωάννη Σκυλίτζη, τέλη 12ου-αρχές 13ου αιώνα. Madrid, Biblioteca Nacional, fol. 19r. © Biblioteca Nacional, Madrid*
<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/gallery/main/others/p3dp1.html>

α. Ίδρυση Βουλγαρικού Κράτους

■ Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία είχε να αντιμετωπίσει από τα **τέλη του 7ου αι.** ένα νέο αντίπαλο στο βαλκανικό χώρο, τους Βουλγάρους.

Βούλγαροι

Φύλο ασιατικής προέλευσης.

Στρατιωτικά και πολιτικά οργανωμένο.

Νότια του Δούναβη

Το 680 νίκησαν το βυζαντινό στρατό.

Κατέλαβαν την περιοχή μεταξύ Δούναβη και Αίμου.

Τότε ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Δ' (668-685) υπέγραψε συνθήκη ειρήνης

συμφώνησε να παρέχει στους Βουλγάρους ετήσιο φόρο.

Ήταν μια έμμεση αναγνώριση του νέου κράτους.

Ίδρυση του Βουλγαρικού Κράτους

Οι Βούλγαροι καταδιώκοντας τους Ρωμαίους πέρασαν τον Δούναβη και έφτασαν στη λεγόμενη Βάρνα, κοντά στην Οδησσό **Σημ.**: παρευξείνεια πόλη με ελληνικό πληθυσμό), και την ενδοχώρα της. Εκεί είδαν ότι ο τόπος ήταν πολύ ασφαλής: προστατευόταν πίσω (βόρεια) από τον Δούναβη και μπροστά (νότια) και στα πλάγια (ανατολικά) από τις **κλεισούρες** (δηλ. τα στενά περάσματα του Αίμου) και τη θάλασσα του Πόντου.

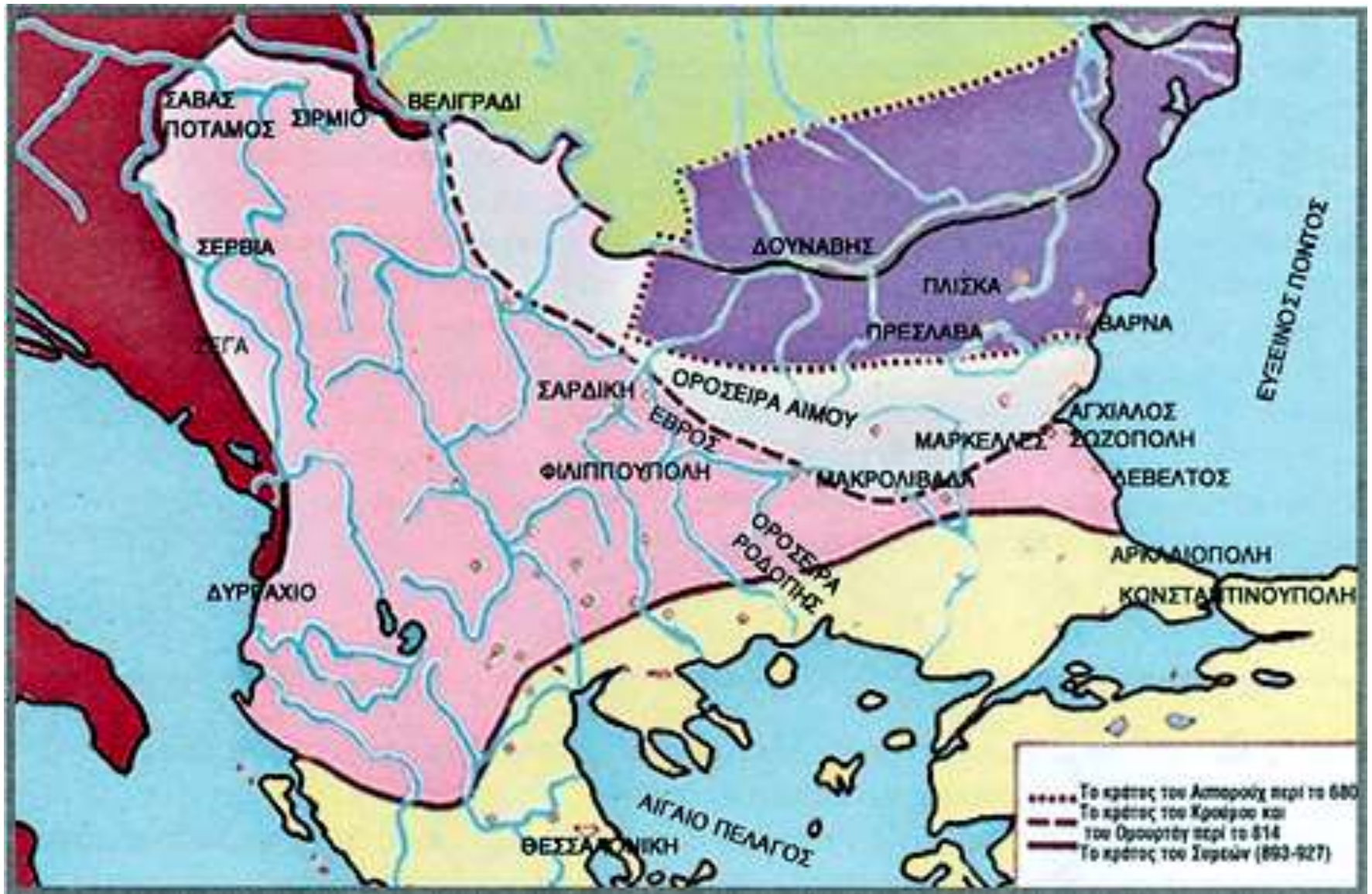
Έτσι οι Βούλγαροι έγιναν κύριοι των γειτονικών σλαβικών φυλών που ονομάζονταν Επτά Γενεές και εγκατέστησαν τους Σεβέρεις, μια από αυτές, στην περιοχή που απλώνεται από την **κλεισούρα** των Βερεγάβων (**Σημ.** πιθανώς το πέραςμα *Ris*) προς τα ανατολικά. Συνάμα τοποθέτησαν τις υπόλοιπες Επτά Γενεές στα νότια και δυτικά της χώρας τους προς την **Αβαρία** (τη χώρα των Αβάρων).

Έτσι μεγάλωσε η δύναμή τους και άρχισαν να κυριεύουν τα κάστρα που ανήκαν στο Ρωμαϊκό Κράτος. Γι' αυτό ο αυτοκράτορας αναγκάστηκε να κάνει ειρήνη μαζί τους και συμφώνησε να τους παρέχει ετήσιο φόρο

Θεοφάνης, Χρονογραφία, 358-359.

▲ Ποια στρατηγικά πλεονεκτήματα είχε η περιοχή, όπου εγκαταστάθηκαν οι Βούλγαροι;

▲ Ποια καθήκοντα ανέθεσαν οι Βούλγαροι στους Σλάβους της χώρας τους;

▲ Το κράτος των Βουλγάρων.

Το πρώτο βαρβαρικό κράτος εντεύθεν του συνόρου του Δούναβη.

Στην περιοχή που εποίκισαν οι Βούλγαροι βρήκαν εγκατεστημένους πολλούς σλαβικούς πληθυσμούς, τους οποίους και προσπάθησαν να υποτάξουν. Μετά από πολλές συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις διαμορφώθηκε το βουλγαρικό έθνος (εθνογένεση Βουλγάρων).

Εθνογένεση Βουλγάρων = Νέο Κράτος

Πρωτοβούλγαροι

Σλάβοι

~ Ολιγάριθμοι

~ Όνομα

~ Στρατιωτική και
πολιτική οργάνωση

~ Υπέταξαν Σλάβους

~ Πολυάριθμοι

~ λαϊκή βάση

~ Γλώσσα

β. Σχέσεις με το Βυζάντιο

Πόλεμοι

- Υπήρξαν περίοδοι μακρών πολέμων Βουλγάρων-Βυζαντινών.

Εμπορικές συναλλαγές

- Στα διαλείμματα των πολέμων με κανόνες που ρυθμίζονταν από συνθήκες.

Γλώσσα

- Οι ηγεμόνες (χάνοι) των Βουλγάρων είχαν υιοθετήσει την ελληνική ως επίσημη γλώσσα τους, όπως πιστοποιούν οι βουλγαρικές επιγραφές.

Εκχριστιανισμός

- Το 864 οι Βούλγαροι δέχτηκαν το Χριστιανισμό από το Βυζάντιο και εντάχθηκαν στη σφαίρα επιρροής του βυζαντινού πολιτισμού.

▲ Οι Βούλγαροι υπό την ηγεσία του Κρούμου (803-814) ανασυγκροτούν το κράτος τους, μετά τις ήττες που υπέστησαν στα χρόνια του Ιουστινιανού Β' (685-695) και του Κωνσταντίνου Ε' (741-775). Στην εικόνα ο Κρούμος συναθροίζει το λαό του. Μικρογραφία από το Χρονικό του Ιωάννη Σκυλίτζη, τέλη 12ου-αρχές 13ου αιώνα. Madrid, Biblioteca Nacional, fol. 11^a. © Biblioteca Nacional, Madrid.
<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/gallery/main/people/p3d1p1.html>

► Πόσες και ποιες
συνθήκες
αναφέρονται από
τον Θεοφάνη; Τι
είδους ζητήματα
ρύθμιζαν αυτές οι
συνθήκες;

Συνθήκες των ετών 716 και 812 μεταξύ Βυζαντινών και Βουλγάρων

Αυτή τη χρονιά ο [χάνος] Κρούμος έστειλε στον αυτοκράτορα Μιχαήλ [Α' Ραγκαβέ, 811-813] πρεσβεία με αρχηγό τον Δραγομιρ, για να διαπραγματευθεί ειρήνη: ήθελε να ανανεώσει τις συνθήκες που είχαν συναφθεί μεταξύ του Θεοδοσίου [Γ', 715-717] [...] και του χάνου Κορμεσίου. Μ' αυτές: Οριζόταν η συνοριακή γραμμή [...].

Προβλεπόταν η προμήθεια ενδυμάτων και κόκκινων δερμάτων αξίας έως και τριάντα χρυσών λιτρών (μια χρυσή λίτρα = 72 χρυσά νομίσματα).

Στη συνθήκη αυτή προστέθηκαν οι εξής όροι:

Να εκδοθούν οι πρόσφυγες [...].

Οι έμποροι και από τις δύο χώρες όφειλαν να παρουσιάζονται με σφραγισμένα έγγραφα • αν αυτά δεν έχουν σφραγίδες, να αφαιρούνται τα εμπορεύματά τους και να δημεύονται για το δημόσιο ταμείο.

Σημ.: Δεν είναι σαφές αν η προμήθεια (μεταξωτών;) ενδυμάτων και κόκκινων δερμάτων από το Βυζάντιο στους Βουλγάρους, που προέβλεπε το άρθρο 2 της συνθήκης του 716, ήταν φόρος ή αφορούσε το εμπόριο.

**Θεοφάνης, Χρονογραφία, έκδ. C. de Boor, τόμ. 1,
Λειψία 1883, 497**

▲ Ο χάνος Κρούμος πίνει κρασί από το κρανίο του ηττημένου βυζαντινού αυτοκράτορα Νικηφόρου Α΄.

▲ Το βάπτισμα του Βόγορη ~ Μιχαήλ
Μικρογραφία από βουλγαρικό χειρόγραφο
(Βιβλιοθήκη Βατικανού)

